

Nr. 256 (729) III m S T A D E 1947. XI. 10. pirm.

Bažnyčios persekiojimai Lietuvoje ir Jugoslavijoje

Katalikų bažnyčios žiniose Hamburgo radijas pakartojo pranešimą, kad Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas JAV-bėse savo notose JTautoms bei kitų išdėstytų protestų prieš TSRS-gą, nurodė ir Bažnyčios persekiojimus Lietuvoje.

Ne geresnė padėtis esanti ir Jugoslavijoje. Neseniai Tito pasakęs pažodžiui savo sėbrams: "Draugai! Jūs gerai žinote, kad tauta nėra su mumis. Ukininko tikėjimas į Dievą yra toks stiprus, kad ji nei su lazda neišvarysi. Todėl mūsų pirmiausias uždavinys yra čiupti dvasininkus ir juos padaryti nebekenksmingais."

Tito priešbažnytinė akcija pradėdama jau vykdyti: neseniai nebuvo parduodami geležinkelio bilietai maldininkams į atlaidus.

-Egiptų karalius Farukas, paveiktas Carito pagalba choleros apimtiems Egipto gyventojams, nutarė atsidėkodamas užmegsti diplomatinis santykius su Sv. Sostu.

Nesutarimai Londone

Saj. užs. min. pavaduotojų konferencijoje Londone pasireiškė pirmieji ir gana stambūs nuomonių skirtumai: sovietų atstovas Smirnov norėtų sudaryti vokiečių vyriausybę dar prieš taikos sutarties sudarymą; britų atstovas su tuo nesutinka, nes vokiečiai tai galėtų piktam panaudoti. Smirnov norėtų prie taikos sutarties su Vokietija sudarymo pritraukti ir Albaniją, su kuo JAV-bės ir D. Britanija jokių būdu nesutinka. Skirtumų nuomonės pasireiškia ir klausymu ką pakviesti į taikos konferenciją. TSRS-ga reikalauja, kad konferencijoje dalyvautų 4 didžiosios valstybės ir 19 valstybių, aktyviai dalyvavusių kare su Vokietija. JAV-bės ir D. Britanija reikalauja, kad konferencijoje dalyvautų 55 jungtinės tautos, visos, kurios buvo paskelbusios Vokietijai karą. Šiais visais klausymais nepavyko susitarti, ir posėdis buvo atidėtas pirmadieniui.

Iš Anglijos parlamento debatų

Aukšt. rūmuose lordas Vansittarf prikašiojo vyriausybei, kam ji ratifikavusi taikos sutartis su rytų Europos valstybėmis. Ankščiau buvę aišku, o dabar pasitvirtinę, kad TSRS-gos setelitai nepaiso elementariškiausių laisvių. Patkovo, Maniu ir Mikolaiczko atsitikimai tai tik patvirtinę. Rytuose nėra žmogaus veikimo, kalbos ir tikybos laisvės. Tos valstybės sulaužiosios taikos sutartis.

Vyr. atstovas atsakė, kad D. Britanija laikanti tiksliau turėti savo atstovybes šiose valstybėse; atstovybės galinčios pranešti apie tenykščią padėtį. Todėl ir buvusios ratifikuotos taikos sutartys. D. Britanija ketinanti kreiptis į JTautas dėl Rumunijos, Bulgarijos ir Vengrijos taikos sutarčių sulaužymo.

-Žemieji rūmai po vykusių debatų nutarė vasario m. 1 d. duoti Burmai nepriklausomybę. Min. pirm. Attlee ta proga pareiškė, kad Burma nepasisako nepasilikti britų tautų šeimoje, bet būti nepriklausoma. D. Britanijos pareiga esanti tą Burmos norą pildyti.

-Žemuose rūmuose Bevin pranešė, kad 1 mėn. laikotarpyje iš Vokietijos sovietų srities į britų sritį perėję su leidimu 79.000 žmonių, o slapta - per 100.000 žmonių.

-Žem. rūmuose užklaustas maitinimo ministeris Strachy atsakė, kad airių darbininkai ir DP iš Vokietijos, kurie dabar dirba Anglijoje kaip Europos savanoriai darbininkai (EVW) gauna tokia pat maisto normą, kaip ir anglų darbininkai. Šie darbininkai gauna mėsos normą savaitėi 3 šil. 6 pensų vertės. (Daily Herald)

-Londonas pranešė, kad Kanada priims 15.000 DP į savo pramonę.

-Danijoje dar nepavyko sudaryti naują vyriausybę.

Stalinas nedalyvavo parade

Be didžiulio parado Maskvoje, kuriame pažymėtina, kad Stalinas nedalyvavo, vyko paradai ir kituose kraštuose. Parade Leningrade dalyvavo 1 mil. darbininkų, Kijeve - 1 mil. darbininkų. Stalingrade 70000 žmonių susirinko ties traktorių fabriku, kur vyko istoriškos kautynės. Rygoje parade dalyvavo latvių kariuomenės daliniai.

- "News Chronicle" rašo, kad gal sovietai ir žino atominę paslaptį, bet neturi tam reikalui fabriko. Laikraštis nurodo į tai, kad po Molotovo pareiškimo dėl atominės paslapties žinijimo, sovietų žmonės (o tai buvo jų elitas) 20 minučių plojo. Tai esąs tų žmonių moralinės būklės liūdnas įrodymas. "Times" sako, kad amerikiečiai šių Molotovo žodžių tikriausia neišsigąs. Molotovas būtų amerikiečiams tikrą baimę įvaręs, jei jis pažadėtų koki milijoną to kviečių Europai. Konservatorių "Glasgow Herald" sako, kad Molotovas, norėdamas sugyventi su kitomis valstybėmis, kaip jis tai sako, turėtų įsakyti savo diplomatams, radijui ir spaudai pakeisti savo toną.

Panaikino sovietų - persų sutartį

Persijos Šachas pasirašė įstatymą, panaikinantį sovietų - persų naftos sutartį. Apie tai Persijos vyriausybė painformavo TSRS-gos pasiuntinybę Teherane.

Šachas pasirašė įstatymą po to, kai Persijos parlamentas galutinai atmetė sovietų naftos eksploatavimo sutartį. Persijos naftos šaltiniams eksploatuoti persai sudarė bendrovę su savo nuosavu kapitalu.

Priėmė JAV-bių projekta

JT politinė komisija priėmė ir nutarė perduoti pilnačiai JAV-bių projektą dėl nuolatinio iš visų JTautų narių sudarytą tarpresinį "mažąjį susirinkimą" pasaulio saugumui užtikrinti. Už šį projektą balsavo 43 nariai. TSRS-ga ir jos 5 satelitai balsavo prieš. 6 nariai susilaikė. Vėliau Gromyko pranešė, kad TSRS-ga boikotuosianti "mažąjį susirinkimą". Argentinos atstovas kritikavo TSRS-gos taip vadinamąją "tuščių kėdžių politiką", kurios metu sovietai, jei tik jiems kuris klausymas netinka, tuojau atsikelia ir išeina iš posėdžių salės.

JTautų pilnatis dar šioje sesijoje spręs Italijos priėmimą ir veto panaikinimą.

-Vieton pasitraukusio liberalo Tataresco, Rumunijos užs. reik. ministeriu paskirta žinoma komunistė Anna Pauker

-Posėdžiaujanti Meksikos mieste UNESKO (JT kultūrinė ir auklėjimo organizacija) nutarė priimti į savo narius Italiją, Austriją ir Suomiją, o Šveicariją - stebėtoja.

-JAV-bių kariuomenėje Vokietijoje įvestas studijos apie TSRS-gą, kariuomenės auklėjimo ir mokymo rėmuose.

-Australijoje daromi mėginimai susisiekti su mėnesiu radaro aidu pagalba.

-Hamburge dėl rūko susidūrė s-traukinas su keleiviniu traukiniu. Katastrofa įvyko Dammtor-Sternschanze tarpstoty. 25 žmonės sužeisti.

-Nuo vakar dienos Anglijoje sunormuotos bulvės ir sumažinamos saldumynų normos.

-Gordon Canfield, respublikonų atstovas kongrese, grįžęs iš Europos ir artimųjų Rytų, pareiškė: "Visi politikai, ir aukštesnieji karininkai skaito USA - Sovietų karą neišvengiamu. Pats laikas, kad Trumanas su Stalinu susėstų prie vieno stalo ir laisvai išsiaiškintų."

Leidžia Štadės Liet. Taut. Komitetas. Redaguoja L. Filipavičius
Išeina kasdien, be šventadienių. Prenumeratos kaina - RM 10